

lag af ungdomskommissionens forslag indstillet om en række ændringer i den gældende talsmands- og klageordning. Denne hviler i øjeblikket hovedsagelig på administrative bestemmelser (forsvarsministeriets kundgørelser, tjenestebestemmelser og lignende). Endvidere har udvalget henledt opmærksomheden på, hvorvidt talsmandsordningen bør lovfæstes.

Forsvarsministeriet har under hensyn til, at det drejer sig om et for de værnepligtiges retsstilling og for forsvarrets arbejde i det hele særdeles vigtigt sæt af regler, fundet det rettest i forbindelse med den foreslåede udbygning af talsmands- og klageordningen nu at søge de herom gældende regler lovfæstet.

Det fremsatte lovforslag bygger dels på de hidtidige administrative bestemmelser dels på de af udvalget stillede forslag. Som omtalt i bemærkningerne til det samtidig fremsatte lovforslag vedrørende ændringer i den militære straffelov, har ministeriet dog ikke ment at kunne følge udvalgets forslag vedrørende valget af talsmændene.

For så vidt angår forslaget om nedsættelse af et klageudvalg har man valgt at foreslå en ordning, der tilgodeser såvel den af udvalgets flertal som af dets mindretal afgivne indstilling, jfr. bemærkningerne til forslagens § 10.

Idet der angående de til grund for lovforslaget liggende overvejelser henvises til side 17—21 i udvalgets betænkning, der er omdelt til folketingets medlemmer, skal der om de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Stk. 1. Den hidtidige begrænsning af talsmændenes opgaver til spørgsmål af ikke-kommandomæssig art er ophævet. Begrundelsen herfor er, dels at talsmændenes hverv ellers bliver for snævert, dels at grænsen mellem kommandomæssige og ikke-kommandomæssige forhold er meget vanskelig at drage.

Stk. 2. Bestemmelsen, der stemmer med gældende regler, skyldes, at mandskabet i den første tid ikke er tilstrækkeligt kendt med hinanden.

Til § 2.

Stk. 3. For at talsmandsordningen kan virke efter sin hensigt, må talsmændene nyde såvel befalingsmændenes som kammeraternes tillid, og det er derfor fundet nødvendigt at bestemme, at visse alvorligere straffe for forseelser begået efter indkaldelsen udelukker den pågældende fra at blive eller at være talsmand.

Til § 3.

Stk. 2. Bestemmelsen, der er ny, har til hensigt at

fremme kontakten mellem foresatte og værnepligtige.

Til § 4.

Bestemmelsen om, at talsmænd ved flere underafdelinger kan rette fælles henvendelser til de militære myndigheder er ny, men følger naturligt af den adgang de har til at mødes for at drøfte fælles anliggender.

Til § 5.

Det forekommer rimeligt at åbne mulighed for, at talsmændene mundtligt kan henvende sig til den myndighed, der skal afgøre sagen. På den anden side bør vedkommende myndighed have hjemmel til at afslå at modtage en mundtlig henvendelse, hvor ulemperne og omkostningerne ved rejser og lignende ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning. Den eksisterende adgang til at rette skriftlige henvendelser til de militære myndigheder og i sidste instans til forsvarsministeren opretholdes. Når der ad tjenestevejen rettes skriftlig henvendelse til forsvarsministeren, skal sagen behandles med størst mulig hurtighed af de forskellige kommando-myndigheder, jfr. bilag 1 til nærværende lovforslag pkt. 5 og 6. Ved siden heraf indføres — jfr. forslagens § 10 ovenfor — en adgang til eventuelt at indbringe sagen for klageudvalget.

Til § 8.

Efter de gældende bestemmelser skal klager altid fremsættes for nærmeste foresatte chef, og der skal ske forudgående henvendelse til den, der klages over. For at fjerne hindringerne for rimelige klagers fremsættelse foreslås disse bestemmelser ophævet og erstattet med en bestemmelse om, at klager skal forebringes skriftligt eller mundtligt for den nærmeste foresatte chef, der har fuld straffemyndighed, det vil i almindelighed sige rettergangschefen, der ikke har den daglige og direkte personlige kontakt med de værnepligtige og derfor formentlig ikke fra disses side vil blive betragtet helt under samme synsvinkel som de nærmere chefer.

Til § 9.

Stk. 1, 1. pkt. Bestemmelsen, der er ny foreslås som et led i den ønskede udvidelse af talsmandsordningen.

Endvidere kan den menige, som det fremgår af lærebogens afsnit om klageordningen, jfr. bilag 2 rådføre sig med den stedlige socialrådgiver om det opståede problem og eventuelt gennem denne opnå juridisk bistand i sagen.

Stk. 1, 2. pkt. Det er fundet nødvendigt at fastholde et ansvar for den talsmand, der medvirker ved